

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

24.04.2025р.

Одеса

№ 65/15-рк/к

Виконавчий комітет Ізмаїльської
міської ради Ізмаїльського району
Одеської області

«Інформація, доступ до якої
обмежено»

Про припинення дій, що містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

1. Предмет рекомендацій

- (1) Про припинення дій виконавчим комітетом Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, які можуть призвести до обмеження конкуренції.
- (2) Дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, полягають у встановленні в «Порядке размещения внешней рекламы на территории города Измаил» (мова оригіналу), затвердженому рішенням виконавчого комітету Ізмаїльської міської ради від 26.09.2013 № 803 «Об утверждении Порядка размещения внешней рекламы на территории города Измаил» (мова оригіналу) (зі змінами від 21.10.2013 № 863) окремих положень, які не відповідають нормам чинного законодавства, а саме Типовим правилам розміщення зовнішньої реклами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» (зі змінами).

2. Орган місцевого самоврядування, якому надаються рекомендації

- (3) Виконавчий комітет Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області (далі – Ізмаїльський міськвиконком): згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань ідентифікаційний код юридичної особи – «Інформація, доступ до якої обмежено»; місцезнаходження: «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (4) Основним видом діяльності Ізмаїльського міськвиконком є «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (5) Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає відповідно до Конституції України Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».

- (6) Відповідно до абзацу п'ятого частини першої статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі - Закон) система місцевого самоврядування включає виконавчі органи сільської, селищної, міської ради.
- (7) Згідно з частиною першою статті 11 Закону виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створені радами виконавчі органи.
- (8) Частиною першою статті 16 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

3. Процесуальні дії

- (9) Відповідно до статей 3, 7, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3, 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснюється державний контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування на ринку послуг з розміщення зовнішньої реклами в територіальних межах Одеської області.
- (10) Відділенням на адресу Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області надіслано вимогу про надання інформації від 06.02.2025 № 65-02/578е.
- (11) Листом від 10.03.2025 № 16/02-13-734 (вх № 65-01/736 від 14.03.2025) Ізмаїльський міськвиконком надав інформацію з копіями підтверджуючих документів.

4. Нормативно – правове регулювання

- (12) Відповідно до частини третьої статті 140 Конституції України місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.
- (13) Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає Закон.
- (14) Згідно з частиною другою статті 2 Закону місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (15) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (16) Статтею 4 Закону визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.
- (17) Згідно з частиною першою статті 73 Закону акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

- (18) Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (19) Відповідно до частини третьої статті 23 Господарського кодексу України (далі – ГК України) правові акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, прийняті в межах їх повноважень, є обов'язковими для виконання усіма учасниками господарських відносин, які розташовані або здійснюють свою діяльність на відповідній території.
- (20) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (21) Відповідно до підпункту 13 пункту а) статті 30 Закону до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу в порядку, встановленому законодавством, на розміщення реклами.
- (22) Засади рекламної діяльності в Україні, регулювання відносин, що виникають у процесі виробництва, розповсюдження та споживання реклами, визначено Законом України «Про рекламу».
- (23) Відповідно до пункту 9 частини першої статті 1 цього Закону зовнішня реклама - реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях - рекламоносійх, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг.
- (24) У частині першій статті 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» наведено терміни, які вживаються у такому значенні, зокрема:
- *дозвільні органи* - суб'єкти надання адміністративних послуг, їх посадові особи, уповноважені відповідно до закону видавати документи дозвільного характеру;
 - *документ дозвільного характеру* - дозвіл, висновок, рішення, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді (запис про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності.
- (25) Частиною першою статті 2 вказаного закону визначено, що його дія поширюється на дозвільні органи, адміністраторів, уповноважений орган та суб'єктів господарювання, які мають намір провадити або провадять господарську діяльність.
- (26) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються:
- необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види;
 - дозвільний орган, уповноважений видавати документ дозвільного характеру;
 - платність або безоплатність видачі (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру;
 - строк видачі документа дозвільного характеру або відмови у його видачі;
 - вичерпний перелік підстав для відмови у видачі, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру;
 - строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа;
 - перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності;
 - перелік та вимоги до документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для одержання документа дозвільного характеру.

- (27) (Основні вимоги до порядку видачі документів дозвільного характеру або відмови в їх видачі, переоформлення, анулювання документів дозвільного характеру визначено, зокрема, статтею 41 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».
- (28) Так, абзацом другим частини першої статті 41 цього Закону передбачено, що порядок видачі, проведення дозвільної (погоджувальної) процедури, переоформлення та припинення дії документів дозвільного характеру, що законами України віднесено до повноважень органів місцевого самоврядування, встановлюється їхніми рішеннями відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру» та цього Закону, а у випадках, передбачених законом, - на підставі типових порядків, затверджених Кабінетом Міністрів України.
- (29) Згідно з пунктом 63 Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, який є додатком до Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» дозвіл на розміщення зовнішньої реклами є документом дозвільного характеру, обов'язковість отримання якого встановлена Законом України «Про рекламу».
- (30) Частиною першою статті 16 Закону України «Про рекламу» передбачено, що розміщення зовнішньої реклами у населених пунктах проводиться на підставі дозволів, що надаються виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, а поза межами населених пунктів - на підставі дозволів, що надаються обласними державними адміністраціями, а на території Автономної Республіки Крим - Радою міністрів Автономної Республіки Крим, в порядку, встановленому цими органами на підставі типових правил, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.
- (31) Постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» (зі змінами) затверджено Типові правила розміщення зовнішньої реклами (далі – Типові правила).
- (32) У пункті 3 цієї постанови Кабінет Міністрів України зобов'язав центральні і місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування у місячний строк привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.
- (33) Відповідно до постанови Окружного адміністративного суду м. Києва від 22.06.2016 у справі № 826/2002/16 зміни до Типових Правил, внесені постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1173 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо відповідності основним вимогам до дозвільної системи у сфері господарської діяльності», визнано незаконними з моменту прийняття. Отже, наразі є чинними Тимчасові правила із змінами, внесені постановами Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 № 495, від 22.03.2017 № 161, від 09.05.2023 № 457, від 03.12.2024 № 1367.
- (34) Пунктом 1 Типових правил передбачено, що ці Правила регулюють відносини, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах, та визначають порядок надання дозволів на розміщення такої реклами.
- (35) У пункті 2 Типових правил наведено визначення термінів, які вживаються у такому значенні: *виконавчий орган ради* - виконавчий комітет сільської (сільський голова), селищної, міської ради, Київська та Севастопольська міськдержадміністрації;
- *дозвіл* - документ установленної форми, виданий розповсюдженню зовнішньої реклами на підставі рішення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, який дає право на розміщення зовнішньої реклами на певний строк та у певному місці.
- (36) Згідно з пунктом 3 Типових правил зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад відповідно до цих Правил.
- (37) Основи правового фундаменту захисту економічної конкуренції в Україні закладено положеннями Конституції України.
- (38) Статтею 42 Конституції України проголошується, що держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.

- (39) Статтею 6 ГК України визначені загальні принципи господарювання в Україні, серед яких: забезпечення економічної багатоманітності та рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання; обмеження державного регулювання економічних процесів у зв'язку з необхідністю забезпечення соціальної спрямованості економіки, добросовісної конкуренції у підприємстві, екологічного захисту населення, захисту прав споживачів та безпеки суспільства і держави.
- (40) Відповідно до частини першої статті 25 ГК України держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку.
- (41) Згідно з частиною другою статті 25 ГК України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку.
- (42) Відповідно до частини третьої статті 25 ГК України уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.
- (43) Частиною першою статті 40 ГК України передбачено, що державний контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства, захист інтересів підприємців та споживачів від його порушень здійснюються Антимонопольним комітетом України відповідно до його повноважень, визначених законом.
- (44) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (45) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються цим Законом. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (46) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (47) Відповідно до частини другої статті 4 зазначеного закону суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

- (48) Виконання, зокрема, органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.
- (49) Недотримання, зокрема, органами місцевого самоврядування зазначених принципів призводить до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції та, відповідно, до нездійснення ними заходів щодо сприяння розвитку конкуренції, що є одним із заходів, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (50) Відтак, реалізація повноважень Ізмаїльським міськвиконкомом має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, в тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. Обставини, що свідчать про наявність ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

- (51) Проаналізувавши інформацію, отриману від Ізмаїльського міськвиконкому листом від 10.03.2025 № 16/02-13-734 (вх № 65-01/736 від 14.03.2025), Відділення встановило таке.
- (52) Ізмаїльським міськвиконкомом прийнято рішення від 26.09.2013 № 803 «Об утверждении Порядка размещения внешней рекламы на территории города Измаил» (мова оригіналу), яким затверджено «Порядок размещения внешней рекламы на территории города Измаил» (мова оригіналу) (далі - Порядок), який є діючим.
- (53) Рішенням визначено, що Порядок затверджено згідно «...с п. 13 (собственные полномочия) ст. 30 Закона Украины «О местном самоуправлении в Украине», положениями законов Украины «О рекламе»... и Типовыми правилами размещения внешней рекламы, утвержденными Постановлением Кабинета Министров Украины № 2067 от 29.12.2003...».
- (54) Відповідно до вступної частини Порядку «Порядок регулирует и определяет отношения, которые возникают между распространителями внешней рекламы и исполнительными органами Измаильского городского совета в связи с размещением внешней рекламы на территории города Измаила».
- (55) Згідно з пунктом 1.5 Порядку «рабочий орган – отдел, управление, исполнительный орган Измаильского городского совета, на который решением исполнительного комитета Измаильского городского совета возложены функции рабочего органа, регулирующего деятельность по размещению внешней рекламы на территории города Измаила».
- (56) Листом від 10.03.2025 № 16/02-13-734 (вх № 65-01/736 від 14.03.2025) Ізмаїльський міськвиконком надав інформацію, що відповідно до рішення Ізмаїльського міськвиконкому від 25.05.2012 № 625 робочим органом, що регулює діяльність з розміщення зовнішньої реклами є Управління житлово-комунального господарства Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області.
- (57) Згідно з пунктом 1.6 Порядку «разрешение на размещение внешней рекламы – документ установленной формы, выданный распространителю внешней рекламы на основании решения исполнительного комитета Измаильского городского совета, который для размещения внешней рекламы дает право на размещение внешней рекламы на определенный срок и в определенном месте».
- (58) Згідно з пунктом 1 розділу 2 Порядку «внешняя реклама на территории города Измаила размещается на основании разрешений, выданных исполнительным комитетом Измаильского городского совета в соответствии с данным Порядком».
- (59) Згідно з пунктом 2 розділу 3 Порядку до повноважень робочого органу належать, зокрема:
- «внедрение данного Порядка на территории города Измаила; информирование распространителей внешней рекламы по вопросам получения разрешений на размещение внешней рекламы, действующих требований и ограничений, о порядке оплаты за временное

пользование местами, находящимися в коммунальной собственности, для размещения внешней рекламы;

- рассмотрение заявлений распространителей внешней рекламы на предоставление разрешения на размещение внешней рекламы и подготовка соответствующих проектов решений исполнительного комитета Измаильского городского совета;

- принятие решений об установлении приоритета заявителя (распространителя внешней рекламы) на место для размещения рекламного средства, продлении срока, на который установлен приоритет, или об отказе в установлении такого приоритета».

(60) Під час аналізу Порядку Відділенням встановлено, що редакція окремих його положень, зокрема, розділів 5 «Порядок оформления документов, необходимых для получения разрешения на размещение внешней рекламы», 6 «Установление приоритета. Договор приоритета», 8 «Порядок предоставления разрешения на размещение внешней рекламы или отказа в его предоставлении», 9 «Срок действия разрешения на размещение внешней рекламы», розділів «Изменение места размещения рекламного средства», «Продление (уменьшение) срока разрешения на размещение рекламной конструкции» не відповідає вимогам, встановленим законодавством, зокрема, Типовими правилами, внаслідок чого можуть створюватись несприятливі умови підприємницької діяльності у сфері зовнішньої реклами, що може негативним чином позначитися на конкурентоспроможності суб'єкта господарювання (розповсюджувача зовнішньої реклами), негативно вплинути на конкуренцію на ринку послуг з розміщення зовнішньої реклами і як наслідок призвести до обмеження конкуренції на цьому ринку.

(61) Так, згідно з пунктами 1-3 розділу 5 «Порядок оформления документов, необходимых для получения разрешения на размещение внешней рекламы» Порядку «для получения разрешения на размещение внешней рекламы (стационарных и временных рекламных конструкций) на территории города Измаила заявитель заполняет в разрешительном центре, который является составляющей частью Центра предоставления административных услуг Измаильского городского совета, заявление по форме, утвержденной Постановлением Кабине Министров Украины № 1176 от 07.12.2005 «Об утверждении формы заявления на получение субъектом хозяйствования или уполномоченным им лицом документов разрешительного характера». К заявлению прилагаются (документы, перечисленные в подпунктах 1.3, 1.4 данного перечня являются обязательными для стационарных рекламных конструкций):

1.1 фотография или компьютерный макет места (размером не менее 6 x 9 см), на котором планируется размещение рекламного средства, и эскиз рекламного средства с конструктивным решением;

1.2 копия свидетельства о государственной регистрации заявителя в качестве юридического лица или физического лица – предпринимателя (справка с Единого государственного реестра юридических лиц и физических лиц-предпринимателей);

1.3 техническая документация на рекламную конструкцию, разработанная специализированным предприятием (учреждением или организацией), подтверждающая безопасность и надежность конструкции;

1.4 положительная рекомендация архитектурно-градостроительного совета при Управлении градостроительства и архитектуры Измаильского городского совета (выписка из протокола заседания архитектурно-градостроительного совета).

2. Заявление и документы, указанные в предыдущем пункте, регистрируются государственным администратором разрешительного центра и в установленном порядке передаются рабочему органу».

(62) При цьому, пунктом 9 Типових правил передбачено, що для одержання дозволу заявник подає робочому органу заяву за формою згідно з додатком 1, до якої додаються:

- фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менш як 6 x 9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу та ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням;

- копія свідоцтва про державну реєстрацію заявника як юридичної особи або фізичної особи - підприємця.

- (63) Отже, Типовими правилами не передбачено обов'язку заявника подавати технічну документацію на рекламну конструкцію, розроблену спеціалізованим підприємством, яка б підтверджувала безпечність та надійність конструкції; позитивну рекомендацію архітектурно-містобудівної ради при Управлінні містобудування та архітектури Ізмаїльської міської ради (наразі - Управління житлово-комунального господарства Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області).
- (64) Пунктом 16 Типових правил передбачено перелік осіб та органів, з якими робочим органом з власником місця або уповноваженим ним органом особою погоджується видача дозволу саме після реєстрації заяви. Перелік осіб та органів, з якими погоджується видача дозволу, є вичерпним. Дії щодо отримання зазначених погоджень вчиняються робочим органом без залучення заявника протягом строку, встановленого для отримання дозволу.
- (65) Таким чином, Ізмаїльський міськвиконком фактично встановив додаткові умови для суб'єктів господарювання для можливості здійснення діяльності з надання послуг з розміщення зовнішньої реклами, що суперечить положенням чинного законодавства.
- (66) Крім того, відповідно розділу 9 Порядку «Учитывая необходимость контроля за поступлениями средств в городской бюджет в виде платы за временное пользование местом, находящимся в коммунальной собственности, для размещения внешней рекламы: 1.1 разрешение на размещение стационарной рекламной конструкции выдается сроком на 6 месяцев – с возможностью продления разрешения на такой срок при условии выполнения требований данного Порядка; 1.2 разрешение на размещение переносной временной рекламной конструкции выдается сроком на 1 (один) год - с возможностью продления разрешения на такой срок при условии выполнения требований данного Порядка».
- (67) Крім того, згідно з пунктом 11 розділу «Продление (уменьшение) срока разрешения на размещение рекламной конструкции» Порядку «В соответствии с данным Порядком срок действия разрешения на размещение может быть продлен решением исполнительного комитета Измаильского городского совета: 11.1 для стационарной рекламной конструкции – на 6 (шесть) месяцев; 11.2 для переносной рекламной конструкции на 1 (один) год».
- (68) При цьому, пунктом 23 Типових правил визначено, що дозвіл надається строком на п'ять років, якщо менший строк не зазначено у заяві.
- (69) Отже, Порядок створює умови, при яких дозвіл заявникам видається зі строком дії значно меншим, ніж встановлено законодавством (п'ять років) (за відсутності заяви про менший строк), що звужує інтереси і права заявників в частині стимулювання зацікавленості осіб товаром/послугою, який міг рекламуватися даним суб'єктом господарювання (на ринку товару/послуги, щодо якого виник намір розміщення зовнішньої реклами) та, в свою чергу, має негативний вплив на конкуренцію.
- (70) Крім того, Порядком не передбачено, що видача (відмова у видачі, переоформлення, видача дублікату, анулювання) дозволу на розміщення зовнішньої реклами здійснюється відповідно до Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».
- (71) Пунктом 6 розділу «Изменение места размещения рекламного средства» Порядку передбачено, що «В случае изменения градостроительной ситуации, проведения реконструкции, ремонта объекта благоустройства, строительства и в других случаях, которые обуславливают необходимость изменения места расположения находящегося здесь рекламного средства, рабочий орган в семидневный срок направляет распространителю внешней рекламы требование о демонтаже рекламной конструкции.».
- (72) При цьому, пунктом 28 Типових правил визначено вичерпний перелік підстав демонтажу рекламного засобу, а саме:
- у разі зміни містобудівної ситуації;
 - проведення реконструкції, ремонту, будівництва на місці розташування рекламного засобу, які зумовлюють необхідність зміни місця розташування рекламного засобу, робочий орган у семиденний строк письмово повідомляє про це розповсюджувача зовнішньої реклами.

У десятиденний строк з початку зміни містобудівної ситуації, реконструкції, ремонту, будівництва робочий орган надає розповсюдженню зовнішньої реклами інформацію про інше рівноцінне місце. У разі досягнення згоди щодо нового місця розташування рекламного засобу вносяться зміни у дозвіл.

- (73) Отже, всупереч положенням діючого законодавства Порядок не містить вичерпного переліку підстав для можливості демонтажу рекламного засобу з ініціативи органу місцевого самоврядування.
- (74) В свою чергу, відсутність вичерпного переліку підстав для можливості демонтажу рекламного засобу з ініціативи органу місцевого самоврядування може створювати для суб'єкта господарювання несприятливі умови для здійснення його підприємницької діяльності у сфері зовнішньої реклами, адже ставить його у залежність від рішень органу місцевого самоврядування щодо необґрунтованих підстав для зміни місця розташування його рекламних конструкцій, що може вплинути на його конкурентоспроможність.
- (75) Пунктом 8 розділу «Изменение места размещения рекламного средства» Порядку передбачено, що «Расходы, связанные с демонтажем и монтажом рекламного средства на новом месте осуществляются Распространителем внешней рекламы.».
- (76) При цьому, згідно з пунктом 28 Типових правил у разі зміни містобудівної ситуації, проведення реконструкції, ремонту, будівництва на місці розташування рекламного засобу, які зумовлюють необхідність зміни місця розташування рекламного засобу, робочий орган у семиденний строк письмово повідомляє про це розповсюдженню зовнішньої реклами. У десятиденний строк з початку зміни містобудівної ситуації, реконструкції, ремонту, будівництва робочий орган надає розповсюдженню зовнішньої реклами інформацію про інше рівноцінне місце. У разі досягнення згоди щодо нового місця розташування рекламного засобу вносяться зміни у дозвіл.
- (77) Відшкодування витрат, пов'язаних з демонтажем та монтажем рекламного засобу на новому місці, здійснюється відповідно до договору з власником місця розташування рекламного засобу.
- (78) Таким чином, аналіз наведених вище пунктів Типових правил та Порядку свідчить, що в них йде мова про необхідність зміни місця розташування рекламного засобу, саме з ініціативи органу місцевого самоврядування у разі виникнення нагальної потреби, зокрема, для проведення реконструкції, ремонту, будівництва на будь-якому з наданих розповсюдженню зовнішньої реклами місць, а також зміну містобудівної ситуації.
- (79) При цьому, у таких випадках додаткові фінансові витрати, пов'язані з демонтажем (монтажем) рекламного засобу (встановленого раніше з додержанням вимог законодавства) та його перенесенням на інше місце, покладаються саме на розповсюдженню зовнішньої реклами.
- (80) Проте, слід зауважити, що покладення зазначених додаткових витрат на розповсюдженню зовнішньої реклами не передбачено чинним законодавством і за наведених обставин може знижувати його конкурентоспроможність, отже мати негативний вплив на конкуренцію, а також може призводити до ситуації, коли розповсюдженню зовнішньої реклами нестимуть додаткові фінансові витрати, які, у кінцевому рахунку, можуть впливати на вартість їх послуг для споживачів.
- (81) Листом від 10.03.2025 № 16/02-13-734 (вх № 65-01/736 від 14.03.2025) Ізмаїльський міськвиконком поінформував Відділення про те, що у 2023 році видано 4 дозволи на розміщення зовнішньої реклами, у 2024 році – 26 дозволів, у 2025 році - 2 дозволи.
- (82) Кількість суб'єктів, які здійснювали у період 2023 року – 2025 років розміщення зовнішньої реклами у м. Ізмаїл Ізмаїльського району Одеської області становить: у 2023 році – 17, у 2024 році – 35, у 2025 році – 36.
- (83) Протягом 2023 - 2025 років рішень про відмову/анулювання у наданні дозволу на розміщення зовнішньої реклами не приймалися, випадків зміни містобудівної ситуації, реконструкції, ремонту, будівництва на місці розташування рекламних конструкцій, які зумовили необхідність зміни її місця розташування, не було.

- (84) Таким чином, узагальнений аналіз наявної інформації засвідчив, що ринок послуг з розміщення зовнішньої реклами на території Ізмаїльської міської територіальної громади є конкурентним.

7. Висновки адміністративної колегії

- (85) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями, зокрема, органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (86) Згідно з частиною третьою статті 15 цього Закону вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (87) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (88) При цьому, встановлення органами Антимонопольного комітету України факту завдання шкоди конкуренції такими антиконкурентними діями (бездіяльністю) не є необхідним.
- (89) Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів місцевого самоврядування.
- (90) Таким чином, дії виконавчого комітету Ізмаїльської міської ради, які полягають у встановленні в «Порядке размещения внешней рекламы на территории города Измаил» (мова оригіналу), затвердженому рішенням виконавчого комітету Ізмаїльської міської ради від 26.09.2013 № 803 «Об утверждении Порядка размещения внешней рекламы на территории города Измаил» (мова оригіналу) (зі змінами від 21.10.2013 № 863) окремих положень, які не відповідають нормам чинного законодавства, а саме Типовим правилам розміщення зовнішньої реклами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» (зі змінами), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.
- (91) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, – щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Ураховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпунктом 13 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Виконавчому комітету Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області (ідентифікаційний код юридичної особи - «Інформація, доступ до якої обмежено») припинити дії, які полягають у встановленні в «Порядке размещения внешней рекламы на территории города Измаил» (мова оригіналу), затвердженому рішенням виконавчого комітету Ізмаїльської міської ради від 26.09.2013 № 803 «Об утверждении Порядка размещения внешней рекламы на территории города Измаил» (мова оригіналу) (зі змінами від 21.10.2013 № 863) окремих положень, які не відповідають нормам чинного законодавства, а саме Типовим правилам розміщення зовнішньої реклами, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» (зі змінами), що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з розміщення зовнішньої реклами в територіальних межах Одеської області.

Про виконання рекомендацій повідомити Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України в **2-х місячний строк** з дня отримання цих рекомендацій.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО